

Rzecznik Praw Ucznia

**w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 21 im. Henryka Sienkiewicza
w Gliwicach**

w roku szkolnym 2024/2025

Zadania Rzecznika Praw Ucznia:

1. Przestrzeganie i egzekwowanie praw ucznia, przeciwdziałanie łamaniu praw ucznia w szkole.
2. Zwiększanie wiedzy wśród uczniów i nauczycieli na temat aspektów prawnych. W tym celu współpracuje z władzami szkoły, władzami samorządowymi oraz instytucjami zajmującymi się kwestią praw uczniów.
3. Proponowanie uchwalenia nowych przepisów dotyczących uczniów albo zmianę dotychczas istniejących.
4. Rozstrzyga konflikty pomiędzy uczniami lub między uczniami a osobami pracującymi w szkole.

Rzecznik Praw Ucznia jest zobowiązany do przestrzegania praw ucznia umieszczonych w:

1. Konwencji o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r., ratyfikowana przez Polskę dnia 30 kwietnia 1991 r. (Dz.U. Nr 120, poz. 526, 527).
2. Ustawie o Systemie Oświaty z dnia 18 lutego 1991 r. (Dz. U. Nr 95, poz. 452 z późniejszymi zmianami).
3. Statucie Szkoły.

Działania Rzecznika Praw Ucznia:

1. Inicjowanie działań w szkole na rzecz upowszechniania praw dziecka i ucznia.
2. Rozpoznawanie indywidualnych i grupowych spraw uczniów oraz interwencja w razie naruszania praw ucznia i rozwiązywanie spraw spornych.
3. Reprezentowanie interesów uczniów na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.
4. Świadczenie pomocy uczniom w zakresie korzystania z praw i szanowania prawa innych (zgodnie z ustalonym trybem postępowania).
5. Podejmowanie lub monitorowanie działań mediacyjnych w sytuacjach konfliktowych (uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel).
6. Informowanie stron o podjętych przez siebie działaniach.
7. Przekazywanie informacji o możliwościach rozwiązania konfliktu przez Radę Pedagogiczną, Dyrektora szkoły, gdy sprawa wykracza poza jego kompetencje.
8. Dokumentowanie swoich działań, składanie Dyrektorowi szkoły informacji o podjętych przez siebie działaniach zmierzających do rozwiązania konfliktu.
9. Współpraca z Dyrektorem szkoły, wychowawcami, nauczycielami i szkolnymi specjalistami (np. psychologiem, pedagogiem), Samorządem Uczniowskim.
10. Składanie Radzie Pedagogicznej sprawozdań ze swojej działalności na koniec każdego półrocza.

11. Uczniowie mają możliwość dochodzenia swych praw zwracając się do (przy zachowaniu podanej kolejności):
 - wychowawcy;
 - pedagoga;
 - Rzecznika Praw Ucznia.
12. Rzecznik podejmuje działania na wniosek stron tzn. uczniów, nauczycieli lub pracowników administracji szkoły.

Prawa Szkolnego Rzecznika Praw Ucznia. Rzecznik ma prawo do:

1. Swobodnego działania w ramach obowiązującego prawa.
2. Uzyskania pełnej informacji dotyczącej sytuacji konfliktowej.
3. Zapoznania się z opiniami stron konfliktu.
4. Uzyskania pomocy ze strony każdego ucznia i pracownika szkoły.
5. Zasięgnięcia opinii Rady Samorządu Uczniowskiego, Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców.
6. Podjęcia mediacji ze stronami konfliktu.
7. Odstąpienia od podjęcia lub prowadzenia interwencji.
8. Wnioskowania w sprawie zawieszenia kar nałożonych na ucznia i udzielania poręczeń w wypadku naruszenia przepisów wynikających ze Statutu Szkoły i powszechnie przyjętych norm współżycia w społeczeństwie.
9. Zwrócenia się o pomoc do Dyrektora szkoły w sprawach szczególnie trudnych.
10. Kontroli realizacji spraw spornych.

Tryb postępowania Szkolnego Rzecznika Praw Ucznia w sprawach spornych:

1. Zapoznanie się z opiniami stron konfliktu.
2. Zaznajomienie się z dostępną dokumentacją związaną ze sprawą.
3. Podjęcie mediacji ze stronami.
4. Zasięgnięcie opinii, w zależności od potrzeb, Samorządu Klasowego, Rady Samorządu Uczniowskiego, wychowawcy, pedagoga, psychologa, nauczycieli, Dyrektora szkoły.
5. Poinformowanie stron o podjętych działaniach i decyzjach.
6. W przypadku niemożności załatwienia sprawy w powyżej opisany sposób, odwołuje się do Rady Pedagogicznej, jeśli spór nie zostanie rozstrzygnięty, decyzję w sprawie podejmuje Dyrektor szkoły.

Zasady wyboru Rzecznika Praw Ucznia:

1. Wybór Rzecznika inicjuje Rada Samorządu Uczniowskiego, po konsultacji z Dyrektorem szkoły i Radą Pedagogiczną.
2. Rzecznikiem może być każdy członek Rady Pedagogicznej.
3. Funkcja Rzecznika jest dobrowolna.
4. Rzecznik pełni swoją funkcję przez 3 lata.
5. Funkcja Rzecznika może być pełniona wielokrotnie.
6. Rzecznik wybierany jest przez społeczność uczniowską spośród wytypowanych nauczycieli, po uzyskaniu ich zgody.
7. Wybory są:

- tajne – każdy ma prawo do tajności swojego wyboru;
- powszechne – każdy uczeń jest w równej mierze uprawniony do głosowania;
- bezpośrednie – uczeń osobiście uczestniczy w wyborach.

8. Przebieg wyborów:

- wskazanie przez uczniów poszczególnych klas kandydatów (max 3) wśród nauczycieli;
- ustalenie listy kandydatów (nauczyciele o największej liczbie wskazań);
- za przeprowadzenie wyborów odpowiedzialna jest Komisja Wyborcza Samorządu Uczniowskiego, której przewodniczy Przewodniczący Samorządu Uczniowskiego;
- terminarz i przebieg wyborów jest uzgadniany z Dyrektorem szkoły;
- Komisja Wyborcza Samorządu Uczniowskiego wybiera spośród siebie Komisję Skrutacyjną;
- wyniki wyborów Komisja Wyborcza ogłasza na tablicy Samorządu Uczniowskiego w dniu wyborów;
- funkcję Rzecznika obejmuje kandydat, który uzyskał największą ilość głosów;
- w przypadku jednakowej ilości głosów przeprowadza się dodatkowe głosowanie;
- zwycięzca w wyborach zostaje przez Dyrektora szkoły powołany na Rzecznika Praw Ucznia;
- wręczenie aktu powołania Rzecznika odbywa się wobec całej społeczności szkolnej.

9. Rezygnacja/odwołanie Szkolnego Rzecznika Praw Ucznia:

- Rzecznik może zrezygnować z pełnienia funkcji z ważnych dla niego powodów;
- Rzecznik może być odwołany z pełnionej funkcji przez Dyrektora szkoły na wniosek Samorządu Uczniowskiego, Rady Pedagogicznej lub Rady Rodziców;
- decyzję o odwołaniu Rzecznika podejmuje Dyrektor w porozumieniu z Radą Samorządu Uczniowskiego, Radą Pedagogiczną i Radą Rodziców;
- w momencie, gdy Rzecznik przestaje być członkiem Rady Pedagogicznej, zrezygnował lub został odwołany z funkcji, przeprowadza się dodatkowe wybory w terminie ustalonym przez Samorząd Uczniowski po konsultacji z Dyrektorem szkoły i Radą Pedagogiczną.

Pamiętaj!

1. Nie jesteś sam. Nie zamykaj się ze swoim problemem. Pamiętaj, że dla Rzecznika Praw Ucznia jesteś ważny/ważna, dlatego dołoży wszelkich starań, by rozwiązać Twój problem.
2. Wszystkie informacje uzyskane przez Rzecznika stanowią tajemnicę służbową, musi pozostać dyskretny.
3. Najlepiej spotkać się z Rzecznikiem osobiście, bo w bezpośredniej rozmowie najłatwiej jest wszystko wyjaśnić. Możesz podejść i umówić się na spokojną rozmowę w dogodnym dla obu stron czasie i miejscu. Jeśli wstydzisz się lub stresujesz pierwszą rozmowę, to możesz na początek opisać problem. Aby Rzecznik mógł podjąć działania kartka musi być podpisana imieniem, nazwiskiem i klasą, a następnie należy ją podać Rzecznikowi.